

3

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU W POROZUMIENIU Z MINISTRAMI:
OBRONY NARODOWEJ, ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ I SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 6 stycznia 1945 r.

**w sprawie wykonania dekretu o deponowaniu i wymianie banknotów Banku
Emisyjnego w Polsce.**

Na podstawie art. 7 dekretu z dnia 6 stycznia 1945 r. o deponowaniu i wymianie banknotów Banku Emisyjnego w Polsce (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 2) zarządzam, co następuje:

§ 1. W celu przeprowadzenia wymiany banknotów „krakowskich” dzieli się ich posiadaczy na następujące grupy:

- a) do grupy 1-szej należą przedsiębiorstwa bankowe;
- b) do grupy 2-ej należą osoby prawne prawa publicznego, przedsiębiorstwa państwowe lub będące pod zarządem państwowym oraz przedsiębiorstwa stanowiące własność związków samorządowych;
- c) do grupy 3-ciej należą instytucje samorządowe, społeczne, religijne, kulturalne, oświatowe, związki i stowarzyszenia dobroczynne oraz wydawnictwa;
- d) do grupy 4-tej należą zakłady rzemieślnicze, zatrudniające oprócz członków rodziny nie więcej niż jednego pracownika oraz przedsiębiorstwa posiadające karty rejestracyjne na rok 1944 według działów: Ic, Ilc, Vabc, VII, VIII, X, XI;
- e) do grupy 5-tej należą zakłady rzemieślnicze, zatrudniające oprócz członków rodziny więcej niż jednego pracownika, spółdzielnie oraz przedsiębiorstwa z wyjątkiem objętych lit. a, b, c, d;
- f) do grupy 6-tej należą osoby wojskowe w służbie czynnej;

g) do grupy 7-ej należą wszystkie inne osoby fizyczne, nie będące właścicielami przedsiębiorstw lub zakładów objętych lit. d i e.

§ 2. (1) W dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia winni wszyscy posiadacze banknotów „krakowskich” grupy 1-szej, 2-ej i 3-ej sporządzić protokoły, stwierdzające faktycznie posiadania w kasie na ten dzień sumę gotówki z wyszczególnieniem odrębnie sumy w banknotach „krakowskich” i sumy w biletach skarbowych z napisem „Narodowy Bank Polski”.

(2) Protokoły te podpiszą:

- a) w przedsiębiorstwach bankowych—dyrektor i druga osoba upoważniona do działania w imieniu tych instytucyj oraz kasjer,
- b) w innych przedsiębiorstwach i instytucjach—dwie osoby upoważnione do działania w imieniu tych przedsiębiorstw lub instytucyj i kasjer.

(3) Protokoły te winny być złożone tego samego dnia we właściwym urzędzie skarbowym. Równocześnie prześle grupa 1-sza i 2-ga uwierzytelnione odpisy protokołów Ministrowi Skarbu, grupa 3-cia—właściwemu komisarzowi wojewódzkiemu.

§ 3. W czasokresie od 10 stycznia 1945 r. do 28 lutego 1945 r. wszyscy posiadacze banknotów „krakowskich” winni je złożyć jednorazowo w całości:

- a) grupy: 1-sza, z wyjątkiem przedsiębiorstw bankowych w wymienionych

w załączniku do niniejszego rozporządzenia, 2-ga, 3-cia, 4-ta i 5-ta we właściwych urzędach skarbowych;

b) grupa 7-a--w przedsiębiorstwach bankowych wymienionych w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

(2) Sposób i tryb wymiany na rzecz grupy 6-tej określi zarządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

§ 4. Składać wolno tylko pieniądze, stanowiące własność zgłaszającego i to tylko w jednej instytucji (§ 3).

§ 5. (1) Przedsiębiorstwa bankowe nie wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia składają Ministrowi Skarbu podania (§ 6) o wymianę złożonej przez nie kwoty w banknotach „krakowskich“, zgodnie ze sporządzonym protokołem (§ 2).

Urzędy skarbowe dokonają na rzecz tych przedsiębiorstw wymiany na podstawie zezwolenia Ministra Skarbu.

(2) Każde przedsiębiorstwo bankowe wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia dokona samo wymiany posiadanej zgodnie ze sporządzonym protokołem (§ 2) kwoty w banknotach „krakowskich“ na bilety skarbowe z napisem „Narodowy Bank Polski“, znajdujące się w danym przedsiębiorstwie na rachunku Skarbu Państwa i przedłoży rozliczenie ministrowi Skarbu do zatwierdzenia.

§ 6. (1) Posiadacze zaliczeni do grupy 2-giej składają Ministrowi Skarbu za pośrednictwem swych władz nadzorczych podania o wymianę.

Do podania należy załączyć:

- a) odpis protokołu, o którym mowa w § 2,
- b) oświadczenie podającego o stanie jego wkładów bankowych na rachunkach polskich na dzień ogłoszenia dekretu.

(2) Posiadaczom tym urzędy skarbowe wymienią sumy określone przez Ministra Skarbu.

§ 7. (1) Posiadacze zaliczeni do grupy 3-ciej składają podania z załącznikami, o których mowa w § 6, właściwemu komisarzowi wojewódzkiemu.

(2) Urzędy skarbowe wymienią posiadaczom zaliczonym do grupy 3-ciej, sumę określoną przez komisarza wojewódzkiego.

§ 8. Posiadaczom zaliczonym do grupy 4-iej urzędy skarbowe wymienią równocześnie ze złożeniem banknotów „krakowskich“ sumę do wysokości złotych 2.000.— (dwa tysiące).

§ 9. Posiadaczom zaliczonym do grupy 5-tej urzędy skarbowe wymienią równocześnie ze złożeniem banknotów krakowskich sumy określone przez komisje dla spraw wymiany banknotów „krakowskich“.

§ 10. (1) Przewidziana w art. 4 dekretu komisja wydaje decyzję w przedmiocie podlegającej wymianie kwoty na podstawie podania z załączeniem oświadczenia, o którym mowa w § 6 ust. 1 lit. b;

(2) Komisja przy rozpatrywaniu tych podań i oznaczaniu wysokości podlegającej wymianie kwoty kieruje się przede wszystkim zasadą celowości z punktu widzenia gospodarki narodowej.

(3) Komisja może zezwolić na wymianę najwyżej 50% złożonej sumy. Przedłożone podania komisja rozstrzyga większością głosów.

§ 11. Przed różstrzygnięciem odwołania od decyzji komisji, przewidzianej w art. 4 dekretu, komisarz wojewódzki zasięga opinii komisji, w skład której wchodzi:

- a) dyrektor izby skarbowej jako przewodniczący,
- b) przedstawiciel wojewódzkiej rady narodowej,
- c) przedstawiciel wydziału przemysłowo-handlowego urzędu wojewódzkiego.

§ 12. (1) Posiadaczom zaliczonym do grupy 7-mej wymienia się równocześnie ze złożeniem banknotów „krakowskich“ sumę do wysokości złotych 500.— (pięćset złotych).

(2) Osoby fizyczne uprawnione do wymiany winny udowodnić swoją tożsamość zaświadczeniem o zamieszkanu i dowodem osobistym lub ważną legitymacją służbową.

(3) W wypadkach, gdy z powodu okoliczności wywołanych wojną nie można stwierdzić tożsamości i zamieszkania w sposób w ust. (2) określony, starosta powiatowy, a w miastach wydzielonych prezydent miasta upoważniony jest do wydania zaświadczenia, zastępującego dokumenty w tym ustępie wymienione.

§ 13. Na złożone a nie wymienione banknoty „krakowskie“ urzędy skarbowe i przedsiębiorstwa bankowe wydawać będą kwity depozytowe.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 10 stycznia 1945 r.

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Obrony Narodowej:

Michał Rola-Żymierski, generał broni

Minister Administracji Publicznej:

Józef Masłanka

Minister Sprawiedliwości:

Edmund Zalewski

Załącznik do rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 6 stycznia 1945 r. w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej i Sprawiedliwości w sprawie wykonania dekretu z dnia 6 stycznia 1945 r. (Dz. U.R.P. Nr 1, poz. 2) o deponowaniu i wymianie banknotów Banku Emisyjnego w Polsce.

Województwo Lubelskie.

- Biała Podlaska**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. białskiego,
Bank Spółdzielczo-Gospodarczy Sp. z o.o.
- Biłgoraj**
Komunalna Kasa Oszczędności, pow. biłgorajskiego,
Bank „Społem”.
- Chełm**
Komunalna Kasa Oszczędności, pow. chełmskiego,
Bank „Społem”.
- Hrubieszów**
Komunalna Kasa Oszczędności, pow. hrubieszowskiego,
Bank „Społem”.
- Kraśnik**
Komunalna Kasa Oszczędności, pow. jawnowskiego,
Bank „Społem”.
- Krasnystaw**
Bank „Społem”.
- Lubartów**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. lubelskiego oddział główny w Lubartowie,
Bank Spółdzielczy.
- Lublin**
Bank Gospodarstwa Krajowego,
Państwowy Bank Rolny,
Bank Handlowy w Warszawie,
Komunalna Kasa Oszczędności pow. lubelskiego,
Centralna Kasa Spółek Rolniczych,
Bank „Społem”,
Kasa Przemysłowców i Rolników Lubelskich,
Towarzystwo Kredytowe Miejskie.
- Łuków**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. łukowskiego,
Bank „Społem”.
- Międzyrzec**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. radzyńskiego oddział w Międzyrzeczu.
- Radzyń**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. radzyńskiego.
- Siedlce**
Komunalna Kasa Oszczędności Związku Międzykomunalnego w Siedlcach,
Bank „Społem”.

- Tomaszów Lubelski**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. tomaszowskiego,
Bank „Społem”.
- Włodawa**
Bank „Społem”.
- Zamość**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. zamojskiego,
Centralna Kasa Spółdzielcza z nieogr.odp.
- ### Województwo Rzeszowskie.
- Brzozów**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. brzozowskiego,
Bank Spółdzielczy.
- Dynów**
Bank Spółdzielczy.
- Jarosław**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. jarosławskiego,
Bank Spółdzielczy.
- Kolbuszowa**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. kolbuszowskiego,
Bank Spółdzielczy.
- Krosno**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. krosniańskiego.
- Łańcut**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. łańcuckiego,
Powszechny Bank Spółdzielczy.
- Nisko**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. niżańskiego,
Bank Spółdzielczy im. Stefczyka.
- Przemysł**
Miejska Kasa Oszczędności,
Bank Mieszkański,
Ukraińska „Szczadnica”.
- Przeworsk**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. przeworskiego,
Powszechny Bank Spółdzielczy.
- Rozwadow**
Komunalna Kasa Oszczędności pow. tarnobrzeskiego oddział w Rozwadowie.
- Rzeszów**
Bank Gospodarstwa Krajowego,
Komunalna Kasa Oszczędności pow. rzeszowskiego,
Centralna Kasa Spółek Rolniczych Agencja w Rzeszowie,
Bank Województwa Rzeszowskiego.

Sanok

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Sanoka
Bank „Społem”.

Strzyżów

Komunalna Kasa Oszczędności
m. Strzyżowa,
Bank Spółdzielczy im. Stefczyka.

Tarnobrzeg

Bank Spółdzielczy.

Województwo Warszawskie.**Garwolin**

Komunalna Kasa Oszczędności pow. garwolińskiego.

Mińsk Mazowiecki

Komunalna Kasa Oszczędności pow. mińskiego.

Ostrów Mazowiecki

Bank Ludowy Sp. z o. o.

Sokołów Podlaski

Kasa Stefczyka.

Węgrów

Komunalna Kasa Oszczędności pow. węgrowskiego
Bank „Społem”.

Województwo Kieleckie.**Sandomierz**

Komunalna Kasa Oszczędności pow. sandomierskiego,
Bank Spółdzielczy Ziemi Sandomierskiej.

Województwo Krakowskie.**Mielec**

Komunalna Kasa Oszczędności pow. mieleckiego,
Bank Spółdzielczy z nieogr. odp.